

MEGKÉRDEZTÜK... SZÜLETÉSNAPI ELŐZETES

MEGKÉRDEZTÜK...

Beszélgetés König Róbert grafikusművésszel

König Róbert fametszete, X2

König Róbert nevét és alkotásait nem csupán Körünkben, hanem országszerte és külföldön is sokan ismerik.

Elég nagy szünetet tartottam a **Megkérdeztük** rovat sorozatában, ezért most külön örülök, hogy régi kedvelt művészeti vezetőnket és egyben újdonsült KBK elnökünket faggathatom.

- *Kedves Robi! Tudtommal a hetvenes évek közepén végeztél a Képzőművészeti Főiskola grafika tanszékén. Honnan az indíttatás, tehetséged mikor kezdett nyiladozni?*

- Hogy mikor kezdett nyiladozni, azt nem tudom, viszont azt igen, hogy három éves korom óta rendszeresen rajzolok s amióta értelmesen gondolkodom, mindig erre a hivatásra készültem. Lényegében mindez tizenkét-tizenhárom éves koromban tudatosodott. Ebben az otthoni környezet is sokat segített.

- *Miért éppen grafikus lettél? Kisgrafikai tevékenységed hogyan illeszkedik alkotói tevékenységedbe?*

- Szerintem ez alkati kérdés, ezért ebben feltétlenül közrejátszott az erős rajzkészség és az elbeszélő kifejezőmód igénye. A kisgrafikai tevékenység az alkotó munkának szerves része, ezek nagyon sok nagygrafikai munkám előtanulmányaiként születnek. Az ex libris számomra különösen kedvelt műfaj, hiszen a kontaktus-teremtés a megrendelővel itt a legközvetlenebb.

- *Melyik a hozzád legközelebb álló grafikai eljárás?*

- Valamennyi klasszikus technikai eljárást szívesen művelem, de hozzám a fametszet készítése áll a legközelebb.

- *Miként tettél szert közismerten magas technikai felkészültségedre?*

- Egyrészt a főiskolán kitűnő mestereim voltak, mint Raszler Károly és Rozanits Tibor, másrészt a műfaj szépségének vonzása késztetett sok munkára és nagy szorgalomra. Sokat segített még a grafikai tanszék jó felszereltsége és miliője.

- *Ha nem művész lennél, gyűjtenél-e ex librist? Miként tennéd? Cserélnél-e?*

- Bizonyosan gyűjtenék és cserélnék, sőt, eredeti funkciójának megfelelően sok könyvembe ragasztanék is. Az ex libris a grafikagyűjtésnek olyan formája, amely lehetőséget ad komoly kultúrtörténeti jelentőségű gyűjtemények kialakítására, emellett az emberi kapcsolatok és tartalmas társasági összejövetelek gyakorlására is.

- *Megtennéd-e, hogy felsorolod az eddigi kiállításaidat?*

- Itthon és külföldön egyaránt sok kiállításom volt, és sok csoportos kiállításon és pályázaton is részt vevszek. Valamennyit fontosnak érzem, hiszen a mű csak a közönséggel együtt él. Viszont a felsorolásra e riport terjedelme nem ad lehetőséget.

- *A fentiek alapján kérdezem, hogy mint a Képzőművészeti Egyetem adjunktusának (aki jelenleg már doktorandusz), mit jelent számodra a tanítás?*

- A grafikai tanszéken a műhelyszellem erős, ami a hallgatókkal a kontaktusteremtést is segíti. Ez azért fontos, mert valamennyi növendékkel személyre szabott program szerint foglalkozom. A tanítást az alkotótevékenység részének érzem és a kettőt szétválasztani nem tudom.

- *Láthattuk az Iskolateremtő mesterek sorozatod szép portréit. Szívügyed volt-e a megörökítésük?*

- Igen, valóban szívügyem volt, hiszen ebben az intézményben éltem le az életem nagyobbik részét. Különösen megrendítő élmény volt azoknak a mestereknek a portréját elkészítenem, akiket személyesen ismertem: Barcsay, Domanovszky, Somogyi, Bernáth Aurél és Varga Nándor Lajos.

- *Szívesen illusztrálsz-e? Gondolok a Dort drumt an der Donau és a Hullámzó vizeken kereszt című mappáidra.*

- Szívesen illusztrálok. Viszont az imént említett két mappa nem illusztráció. Az első a magyarországi németiség történetét, kultúráját dolgozza fel huszonkét lapban, amely a millectenáriumra készült. A másik mappa a millenniumra jelent meg, tizenkét lapból áll és szerves egységet alkot Nagy Gáspár tizenkét részes versciklusával, de mindkét mű önálló. A téma közös: a pannon kultúrórökség egyetemessége.

- *Közismert a lovakhoz való nagy kötődésed. Kérlek, beszélj erről, Szenttamásról és az ottani falifestményeidről.*

- Lovakkal mintegy harmincegy éve rendszeresen foglalkozom, lovagolok, hajtok és tenyésztetek. A lovas-kultúra több ezer éve az egyetemes kultúra szerves része. Itt utalhatok az ókori quadriga-versenyekre, amelyeknek fontos kultikus jelentősége és szerepe volt. (Négy világtáj, négy évszak, az élet körforgása.) De a művészet területén maradvá: a ló számos irodalmi, zenei és képzőművészeti alkotás ihletője. Készülő diszertációmnak is a ló dinamikája, mozgásának ritmusa lesz a témája. Szenttamáson a volt Almásy kastély mellett működik az Európa-hírű angol telivér ménés. Ez az oázis az Alföld közepén számomra állandó alkotótelep és meditációs objektum. Az utóbbi években itt nyílt lehetőség arra, hogy a kastély felújítás alatt lévő termeibe seccokat készítsék, így murális munkásságom

jelentős része itt található. A témák egy része kapcsolódik a helyi lovaskultúrához, de a legjelentősebb fal-festmény-együttes a millenniumi kápolnában látható. A téma a Szent Imre legenda, és Szent Gellért élete.

Legújabb murális munkám Budapesten található az Operaház melletti Papageno-páholynban, amely Mozart Varázsfuvolájának a feldolgozása.

- Köztudott, hogy a szintén alkotóművész, szépszemű, széplelkű *Lelkes Mari* igazi társad. Az ő lényé mennyiben segített művészi kibontakozásodban és az élet gyakorlati részében?

- A feleségem valóban igazi társam, s huszonhat éve történt megismerkedésünk óta ő alkotótárs, erőforrás, biztonság, és ha szükséges, az életünk valamennyi területén a legmegbízhatóbb iránytű.

- Nagyon érdekel, hogy most mit javasolsz a KBK újraéledéséhez?

- Ami most elindult; szélesítve azzal, hogy az ex libris és a grafika-gyűjtés jelentőségét a köztudatba jobban bevigyük. Például biztosítani a legközelebbi könyvheti megjelenést, a médiák felé állandó kapcsolatot teremteni, a Kör életét továbbra is tartalmas programokkal színesíteni, továbbá szorosabban együttműködni a vidéki körökkel.

- Végezetül szívesen hallanánk a közeli, és távolabbi terveidről és vágyaidról, hiszen életkorban éppen ebben az esztendőben érkezel a fél évszázadhoz, amely bizonyjeles születésnap!

- Tervem és vágyam rengeteg van. Kívánságom a jó

König Róbert fametszete, X2

egészség, mert akkor a tervek és vágyak is megvalósulnak.

- Úgy vélem, hogy ily módon érdemes volt hozzád közelebb férkőzni, ami bizonyosan az olvasóknak is öröm, hiszen az egyéniséged talán túlzottan szerény. Köszönet a tartalmas beszélgetésért! Magam és a Kör tagjai nevében töretlen alkotókedvet, az óhajtott jó egészséget és megelőlegezve boldog születésnapot kívánok! A következő ötven évben is sok szép alkotással örvendeztess meg bennünket!

Szászné Mara

EMLÉKEZÉS MESTEREMRE, VARGA NÁNDOR LAJOSRA

A KBK szegedi csoportjának ideai gazdag programja keretében került sor május 11-ikén a Somogyi Könyvtárban a világszerte ismert, Szegeden élő, nagynevű díszlettervező, keramikus és grafikusművész **Varga Mátyás** grafikai kiállítására. A gazdag életműből ezúttal ex libriseket, alkalmi grafikákat és nagyméretű képgrafikákat láthatott újra a közönség, amelyek fametszet, linómetszet és rézkarc technikával készültek. A megnyitó után az idős mester, a népszerű Matyi bácsi beszélt életéről, emlékeiről és tanítómesteréről a Kör tagjai és az érdeklődő közönség előtt. Ebből közlünk itt részletet.

Rég volt, még a húszas évek végén, az iparművészeti iskolában évfolyamtársam volt Varga Árpád. Lenyűgöző jelenség: az akkori egyetemi század karpaszományos őrmestere, a civil növendékek között. Szívélyes, meleg barátság fejlődött ki köztünk. Később megtudtam, hogy fivére a Képzőművészeti Főiskola tanára, a grafika művészetét okítja felső fokon. Egy szép napon Árpád barátom így szólt hozzám: "-Gyere velem, elmegyünk a Főiskolára, bemutatlak a bátyámnak!"

A Nagykörúton sétálva tele izgalommal szóttuk terveinket. A Főiskola komor hangulata lenyűgöző volt. Semmi nyomát nem találtam az eddigi iskolai élményeimnek. Mikor beléptünk a grafikai osztály ajtaján, megcsapott egy eddig ismeretlen szag: a terpentín, a petróleum, a savak egyvelege. A belső teremben a mester, **Varga Nándor Lajos** dolgozott. Éppen egy félaktot karcolt hidegtű technikával. Rövid bemutatkozás után

Varga Nándor Lajos linómetszete, X3

a mester folytatta munkáját, én pedig elkezdtem ismerkedni a csodálatos világgal. A falakon Aba Novák, Istokovits Kálmán, László Gyula karcai, metszetei. Az első találkozás utáni nagy élményekkel gyarapodva, izgatottan vártam az üzenetet, hogy állandó látogatója lehetek-e a grafikai osztálynak. Megjött az üzenet, kinyílt előttem a mennyország kapuja.